

МАНДАТНА ПРОГРАМА
НА ДОЦ. Д.Ф.Н. КОНСТАНТИН КУЦАРОВ –
КАНДИДАТ ЗА ДЕКАН НА ФИЛОЛОГИЧЕСКИЯ ФАКУЛТЕТ НА
ПЛОВДИВСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ”

Уважаеми членове на Общото събрание,

Решението ми да се кандидатирам за декан на Филологическия факултет е трезво обмислено и не е плод на емоции. Осъзнавам отговорността, която поемам, и трудностите, с които трябва да се преборя, ако получа вашия положителен вот. На възраст съм, в която се чувствам достатъчно зрял за подобно предизвикателство и имам необходимите сили и опит да се изправя срещу проблемите. За по-младите ще отбележа, че присъствието ми в коридорите и залите на Пловдивския университет продължава вече над 40 години – бях воден тук през ваканциите още като невръстно любопитно дете, по-късно кандидатствах за студент (единствено във Филологическия факултет на Пловдивския университет), завърших следването си в специалност Българска филология, спечелих докторантски конкурс и след отсъствие само от две години се върнах като хоноруван преподавател, асистент, главен асистент, доцент и заместник-декан в същия този факултет. Едва ли някой би се усъмнил, че за мен Филологическият факултет е втори роден дом, начин на живот и огромен сантимент.

През четиригодишния декански мандат, за който очаквам да получа вашата подкрепа, основна моя задача ще бъде установяването на оптимално свеж колегиален климат. Академичната и преподавателската дейност, присъствието в Университета трябва да доставят удоволствие и удовлетворение. Работата върви успешно в една институция, ако хората се чувстват комфортно в нея. Не искам да кажа, че в момента това не е така, но в трудовата дейност неизбежно възникват противоречия и конфликти, които трябва да се преодоляват толерантно, професионално и справедливо. Мисля, че умея да разговарям с хората, да „влизам” в колектив, да изслушвам, да бъда медиатор, да имам собствена позиция, да нося персонална отговорност. Държа на дадената от мен дума и не обичам двуличниците.

Разбирането ми за работната функционалност на декана е на първо място като за многоаспектна административна дейност и много по-малко като за представителна. Разбира се, важно е деканът да внушава научен,

интелектуален и институционален авторитет. Несъмнено трябва да познава законите, наредбите и правилниците, свързани с организацията на висшето образование, трябва, разбира се, и да ги спазва. Прякото присъствие на декана в живота на Факултета, видимо или невидимо, е наложително. В този смисъл, извън регулярните си задължения, ще се стремя да бъда на разположение и да бъда ангажиран почти всекидневно (пряко, в приемно време или по телефона) към проблемите на звената, преподавателите, служителите и студентите. Обещавам всички сложни ребуси и задачи, които събитията ще ни предложат, да бъдат обсъждани, а решенията да се вземат прозрачно и демократично.

В работата на всеки факултет особено значима е учебната дейност. В палитрата на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски” Филологическият факултет се откроява сред останалите като лидер по предлагани бакалавърски, магистърски и докторски програми в рамките на две професионални направления – *Филология* и *Педагогика на обучението по...*, в две форми на обучение – редовна и задочна. Графикът с часовете и изпитите е пълен седем дена в седмицата в периода от 25 август, когато започват задочниците, до 31 юли, когато приключва изпитната сесия на магистрите. Обучаваме над 2600 студенти, като по този показател сме на второ място в Университета (има цели университети в България, които не събират толкова студенти), и се надявам скоро отново да бъдем първенци в това неформално съревнование. Филологическият факултет има най-много преподаватели и служители на основен трудов договор и най-много хонорувани преподаватели.

Според Правилника на Пловдивския университет деканът е длъжен да контролира учебния процес. Това изискване ще го спазвам, без да се създава усещане за милиционерщина. Убеден съм, че както през изминалите десетилетия, така и към настоящия момент Филологическият факултет провежда най-качественото обучение в Пловдивския университет. Има обаче какво още да се желае както по отношение на преподаването, така и по изпълнението на графика. Наясно съм, че функционирането на десетки специалности (с опции за избор за комбинирано изучаване на езици от 14 възможни) предполага редица трудности както за изготвящите разписанието, така и за самите преподаватели и студенти. Нарушава се плътността на аудиторната заетост, часовете се провеждат в различни сгради на университета, налага се водене на занятия в тъмната част на денонощието. Сложността на

графика неминуемо се отразява и на качеството на обучението. Още отсега моля колегите за разбиране и за по-висока отговорност!

Затрудненията няма да ни попречат да мислим за разширяването на спектъра от специалности. Динамиката на съвременното и рационалността на новото поколение предполагат откриването на прагматични пазарно насочени хибридни бакалавърски и магистърски програми – предимно с чуждолингвистично обучение. При възможност ще увеличим броя на предлаганите езици за овладяване. Ще обмислим обогатяването на хибридният списък от специалности с възможността за придобиване на компетентности по психология, философия, теология, културен туризъм, културно наследство и др. Трябва да сме наясно, че всяка програма с изучаване на английски език има потенциал да провокира сериозен кандидатстудентски интерес.

Далеч не сме разгърнали пълния си потенциал в надстроечните магистърски програми. При тях обаче, особено в платените специалности, инициативата трябва да идва от катедрите и от преподаватели отговорници, а ролята на декана да се фокусира в контрола по нормативните изисквания и в осигуряването на подходящи условия за работа. От практическа гледна точка при сега действащите магистърски планове е необходимо да се оптимизира синхронът, като се гласуват и въведат повече общи избираеми и факултативни дисциплини, влизащи в потоци.

Когато говорим за коректност и качество в учебната работа, актуален става въпросът за преподавателския състав. Средната възраст на личния състав в нашия факултет е висока, следователно подмладяването е неизбежен, необходим и отговорен процес. Основният път за изграждане и внедряване на нови кадри във Филологическия факултет винаги е бил посредством докторантските конкурси. Възнамерявам тази добра традиция да продължи през четиригодишния ми мандат. Ще отстоявам принципа да приемаме за докторанти малко на брой (тук субсидията няма да е приоритет), но умни, знаещи и доказали се бивши наши студенти. Желателно е по време на докторантското обучение да им осигурим повече възможности за трупане на педагогически и практически опит. При привличането на нови преподаватели и служители ще държа на неформалното правило за назначаване на „проучвателен” двегодишен (или четиригодишен) период (включително и за защитилите докторанти) освен, разбира се, ако обстоятелствата не налагат други решения. С оглед на

глобализацията на живота особено отговорна става задачата на колегите от катедрата по „Английска филология” не само защото повече от половината студенти във Факултета изучават английски език. Солидарен съм с креативните и амбициозни намерения на ръководителя доц. Снежа Матюсън да повиши научния и работния потенциал на катедрата (научното израстване там през последните години е отчетливо), както и с необходимостта от назначаване на основен трудов договор на поне още двама асистенти в краткосрочен план.

По време на своя мандат няма да маргинализирам въпросите, свързани с науката, научното израстване и научните прояви. Никой не може да ме разубеди, най-малко сега действащите наукометрични индикатори, че във Филологическия факултет се създават най-стойностните научни трудове и разработки в Пловдивския университет. Показателен е фактът, че нашата продукция е най-обемна. Значително превъзхождаме останалите факултети, а и сродните факултети в другите университети, по брой преподаватели, защитили научната степен „доктор на науките”. Свидетел съм, че тези обстоятелства респектират, въпреки че не се калкулират от наукометрията. Ако признаем обаче, че сме загубили битката с Web of Science и Scopus, това не означава, че сме загубили войната. Като приоритетна задача пред нас стои адаптирането на „Научните трудове” към изискванията на рефериращите бази данни. Подкрепям идеята на колеги от Юридическия факултет да се възроди издаването на „Научните трудове” като многотомник на Пловдивския университет и подпомаган финансово от общия бюджет. Ако това не се случи, ръководството на Филологическия факултет ще продължи да субсидира въпросния сборник. Ще бъде подпомагано и издаването на юбилейни научни сборници, като ще предложи Факултетният съвет да фиксира базисна парична сума. Ще продължим традицията да провеждаме регулярно станалите популярни в страната и в чужбина „Паисиеви четения”. Ще приветствам и ще подкрепям ежегодната „Национална научна конференция за студенти и докторанти”, както и вътрешнофакултетните студентски олимпиади, кръжоци, клубове и тематични мероприятия. В рамките на кандидатстудентската кампания отново ще организираме национални състезания за зрелостници, като участниците, получили отлични оценки, ще придобиват право да се записват в желаните от тях специалности във Филологическия факултет още с подаването на документите през месец юни. Практиката от

последните години показва, че по този начин ние си гарантираме елитно ядро от мотивирани студенти.

Деканът носи косвена отговорност при обявяването на конкурси за главни асистенти, доценти и професори. Ще се ангажирам с установяването на ясни и справедливи критерии при научното израстване и ще съдействам за акуратното и бързото провеждане на процедурите (в това число и на докторските защиты). Пряка отговорност затова обаче ще изисквам от ръководителите на първичните звена.

Няма да подценя и студентските административни въпроси, с които бях ангажиран през досегашния си мандат на заместник-декан. Към всеки случай ще подхождам с разбиране, коректно и прагматично. Опитът ми през последните четири години показва, че толерантността и съпричастността към студентските проблеми е изключително важен фактор за уютна академична атмосфера, за доверието между студенти и преподаватели, за изграждането на позитивен образ на Факултета в обществото и съответно за привличането на по-голям обучаеми.

Заедно с моя екип ще поддържаме и ще се стремим да разширим географията на международните ни контакти. Приоритет ще остане успешното функциониране на програма „Еразъм” – най-мощният и успешен проект на ЕС за мобилност и сътрудничество в областта на висшето образование. По възможност ще увеличим броя на билатералните договори и ще окрупним географския баланс на мобилностите. Процедурите за оповестяване и кандидатстване по „Еразъм” трябва да бъдат ясни и облекчени, а подборът на преподаватели и студенти да е прозрачен и принципен.

Деканът се разпорежда и носи пряка отговорност за използването на финансовия ресурс, предоставен на факултета. Моите очаквания са през следващите четири години Факултетът да бъде в състояние да изплаща наднормените часове на преподавателите и поне веднъж в годината – допълнително трудово възнаграждение. Като личен неуспех ще приема дори и малката негативна промяна в материалния статус на преподавателите и служителите. В разумен размер – частично или изцяло – ще продължим да изплащаме командировъчни пари – нещо отдавна забравено в други университети и факултети. При по-добро финансово стечение на обстоятелствата е възможно да подобряваме материалната база и със собствени средства.

В този смисъл като член на Академичния съвет ще защитавам общите ни интереси и ще отстоявам политиката за финансова и административна автономност на факултетите в рамките на Пловдивския университет.

Ако получа вашето доверие, ще се стремя да бъда не просто администратор, но и да генерирам идеи, да провокирам и да „чувам“ становища, да бъда гъвкав, осведомен и актуален. Ще предложа на новия факултетен съвет да избере екип от заместник-декани, в който ще има приемственост, но и нови хора, отговарящи на моите персонални, концептуални и трудови изисквания. Всички заедно ще работим за това, в което съм убеден – че именно Филологическият факултет е призван да бъде емблемата на Пловдивския университет пред академичния свят и пред българското общество.

Уважаеми колеги, очаквам вашата подкрепа!